

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2022

KAKOLK 25.10.2022 § 91
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-syyskuulta 2022 palvelualueittain:

	2022	2021
Talous- ja hallintopalvelut	79 %	47,0 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	44,3 %	39,8 %
Koulutuspalvelut	75,9 %	74,6 %
Varhaiskasvatuspalvelut	76,7 %	75,1 %
Yhteensä	72,6 %	70,6 %

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittelee talousarviomuutoksen kokouksessaan 30.8.2022 § 71. Kaupunginvaltuusto on lautakunnan käsittelyn jälkeen hyväksynyt lisäksi seuraavat muutokset ja ne on lisätty kehukseen:

- Carelicumin toimintatuottojen vähennys 32 500 €
- Koulutuspalvelujen kuljetuspalvelujen toimintamenojen lisäys 45 000 €
- Varhaiskasvatuksessa ukrainalaisten avustus, toimintatuottojen lisäys 132 000 €

Talous- ja hallintopalvelujen talous on toteutuksessa muutetun talousarvion mukaisena.

Koulutuspalvelujen talousarvio odotetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena. Riskinä on kuitenkin henkilöstökulujen kehitys:

- Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen lisääntyminen aiheuttaa ylityspainetta.
- Sairauspoissaoloja on ollut odotettua enemmän.
- Henkilöstökustannuksia on tullut syksyllä etupainotteisesti (peruspalkan päälle tulevat palkanlisät, mm. ylitykset, TVA-lisät) ja tuloja tulee jälkipainotteisesti (mm. kahden tutkinnon opiskelijoiden laskutus), mikä vääristää vertailua viime vuoteen.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelujen osalta oppimisen tuen toteuman arviointia hankaloittaa vastaavasti kuin koulutuspalvelussa menojen etupainotteisuus. Lisäksi vammaisten lasten opetuksen palvelujen lisääntyminen voi aiheuttaa ylityspainetta. Palvelun piiriin on tullut erityisesti ukrainalaisia lapsia. Odotamme toteuman kuitenkin olevan muutetun talousarvion mukainen.

Varhaiskasvatukselle loppuvuodella ylityspainetta aiheuttaa odotettua suuremmat sairauspoissaolot syksyn ajalta. Syynä on korona sekä pitkä syysflunssa. Lisäksi pientä painetta tuo myös tukea saavia lapsia koskeva lakimuutos 1.8.2022 alkaen

(varhaiskasvatuslaki 3 a luku). Lain mukaan (varhaiskasvatuslaki 15 a§) jos päiväkodissa tai perhepäivähoidossa on yksi tai useampi vammainen tai tehostettua tai erityistä tukea saava lapsi, on tämä otettava huomioon lasten tai kasvatustalouksien työntekijöiden lukumäärässä, jollei tällaista lasta varten ole avustajaa (ryhmäavustaja tai henkilökohtainen avustaja). Odotamme varhaiskasvatuksen talousarvion kuitenkin toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalveluissa kehitystyötä on jatkettu edelleen. Taloustiimissä osaamista on laajennettu perehtymällä laajemmin toimialan tehtäviin palvelutason toimivuuden turvaamiseksi sekä toimintatapojen yhtenäistämiseksi ja selkeyttämiseksi.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Yhteisöalo Sataman toiminta ja kävijämäärät ovat palautuneet koronaa edeltävälle tasolle ja yhteistyötä tehdään laajasti eri toimijoiden kesken. Eläkeläisjärjestöjen käytössä olevan kerhotoimintatilan toiminta on aktiivista ja viikkokalenteri on lähes täysi, myös uusia tilavuokraajia saatu. Eläkeläisten sunnuntaitanssit alkaneet, kutsu on siirtynyt osaksi toimintaa ja kesän aikana tiloissa on tehty pientä pintaremonttia.

Ukrainan tilanteen seurauksena kehitysvammaisten keskitetyt pienryhmät ovat täynnä. Keskitettyihin pienryhmiin on tullut kolme uutta runsasta tukea tarvitsevaa oppilasta, joista jokainen on tarvinnut oman ohjaajaresurssin sekä koulun että ilta- ja viikkipalveluitaan. Heistä yksi on syyslukukauden aikana palannut jo takaisin Ukrainaan. Koska kyseiset oppilaat ovat tulleet Suomeen vasta keuhkokuumeen 2022 aikana, he eivät ole päässeet vielä kuntoutuksen/ tutkimusten piiriin, jolloin heitä ei ole voitu ilmoittaa tilastoihin eikä heistä näin ollen saada myöskään korotettuja valtionosuuksia.

Osana ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa kaupunki on linjannut, että kaikkiin niihin liikuntapaikkoihin, joita käyttävät alaikäiset, julistetaan tupakan, sähkö tupakan ja nuuskan käyttökielto. Nikotiinittomuus ja päihteettömyys lasten ja nuorten toiminnassa on kirjattu myös uusiin avustuskriteereihin. Kaupunki on laatinut osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä Turvallisemman tilan pelisäännöt. Henkilökunnan perehdytys pelisääntöihin on aloitettu.

Järjestöjen toiveesta pidettiin uudenlainen tapaaminen, kotikahvit, jossa keskusteltiin järjestöjen välisestä yhteistyöstä. Ennen uuden alakoulun arkkitehtisuunnitelmia esiteltiin kaikille avoimessa tilaisuudessa.

Sinkkolan kotieläinpiha tavoitti kesällä 2022 noin 32000 kävijää. Kesällä näkyi vielä koronan jäljet: teatterissa oli keskimääräistä vähemmän kävijöitä ja tapahtumia oli vielä tavanomaista vähemmän.

Harrastamisen Suomen mallissa on käynnistynyt tai käynnistymässä 96 kerhoa, jotka kokoontuvat viikoittain 119 h 45min. Kerhoja järjestetään 25 koululla tai koulun välittömässä läheisyydessä.

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluissa keskityttiin tukemaan koulujen lukuvuoden 2022–2023 aloitusta ja sijoittamaan kouluihin Ukrainan sodan seurauksena saapuneet lapset ja nuoret. Lisäksi käynnistettiin lukuvuoden 2023–2024 suunnittelu.

Maaliskuun ja lokakuun välillä kouluihin on otettu yhteensä 116 ukrainalaista, joista osa on sijoittunut jo kesän aikana jatko-opintoihin, muuttanut muualle tai palannut Ukrainaan. Joitakin yksittäisiä oppilaita on myös Ukrainan

etäopetuksessa. Kouluissa on tällä hetkellä 90 ukrainalaista oppilasta ja opiskelijaa (perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmät, TUV ja IB-lukio). Ukrainalaisten omasta lukioryhmästä valmistui elokuun loppukokeissa seitsemän opiskelijaa. Näille opiskelijoille järjestettiin kevään aikana koulutuspalveluissa englannin, suomen ja liikunnan opetusta sekä järjestettiin mahdollisuus Ukrainan etäopetuksen seuraamiseen.

Maaliskuusta alkaen on ukrainalaisten lisäksi otettu kouluihimme 39 venäläistä ja 19 oppilasta muista maista. Uusia oppilaita on saapunut syksyllä viikoittain ja syyskuussa suurin osa tulijoista tai hakemuksen jättäneistä on Aasian eri maista.

Valmistavan opetuksen ryhmiä on tällä hetkellä alakouluissa kuusi ja yläkouluissa neljä. Oppilaita näissä ryhmissä on yhteensä lähes 130. Venäjää ja ukrainaa puhuvaa henkilöstöä on palkattu eri kouluihin.

IHJ:n (maahanmuuttajapalvelut) kanssa järjestettiin koko kesän ajan non stop – kielikursseja. Alkeis- ja keskitason kursseja oli viikoittain yhteensä neljästä kuuteen. Kaikki kurssit olivat täynnä ja myös varapaikoilla oli odottelijoita. Syksyllä järjestetään kolme alkeistason ja yksi keskitason kielikurssi viikoittain.

Karsikon uuden alakoulun kalustaminen ja varustaminen on loppusuoralla ja työskentely alkaa uusissa tiloissa syysloman jälkeen viikolla 43, minkä jälkeen Pielisjoen koulun muutostöiden II-vaihe käynnistyy.

Riikosen hallin muutostyöt Sirkkalan liikuntakeskuksessa jatkuvat. Muutostöiden yhteydessä on jouduttu uusimaan hallin kattorakenteita, jonka vuoksi hallin valmistuminen viivästyy arviolta 2 kuukautta. Tarkempi vaikutus kokonaisaikatauluun on vielä auki.

Enon uuden alakoulun osalta suunnittelu on pitkällä ja suunnitelmia esiteltiin Enossa 8.8.2022 henkilökunnalle ja kyläläisille. Tilaisuus oli jatkoa hankesuunnittelun aikana pidetylle pajaillalle, jossa hanketta ensimmäisen kerran esiteltiin ja kyseltiin mielipiteitä uuden koulukiinteistön rakentamiseksi. Koulun rakentaminen alkaa vuonna 2023 ja koulu otetaan käyttöön elokuussa 2024.

Hammaslahden alakoulun hankesuunnitelma on valmis ja se on käsitelty omistajaohjausjaostossa.

Karhunmäen koulun yhteyteen tuli lisää moduulikoulutiloja. I-vaiheen moduulit ovat jo käytössä ja II-vaiheen yksi opetustila ja pienryhmätila otetaan käyttöön 1.8.2023.

Varhaiskasvatuspalvelut

Elokuussa kaupungin varhaiskasvatuksen esihenkilöt jatkoivat jo toukokuussa aloittamaansa yksiköiden pelastussuunnitelmien kehittämistä ja päivittämistä yhdessä kaupungin turvallisuuspäällikön kanssa. Kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköiden pelastussuunnitelmien kehittämisprosessi turvallisuuspäällikön ohjauksella sisältää kolme osiota ja kolmas eli viimeinen osio pidetään marraskuussa 2022.

Joensuun kaupungin 15 päiväkotia lupautuivat elokuussa yhteistyöhön Itä-Suomen yliopiston kanssa ja ryhtyivät Lippulaiva-päiväkodeiksi. Lippulaiva-päiväkoteja on Joensuun kaupungilla nyt yhteensä 16, sillä Linnunlahden päiväkotia oli jo ennestään sellainen. Yhteistyöhön kuuluu laajat koulutukset sekä osallistuminen erilaisiin Lippulaiva-toimintaan liittyviin tutkimuksiin. Yhteistyöhön sisältyvät koulutukset jakaantuvat neljään osioon ja niihin osallistuvat aina kaikki Lippulaiva-päiväkodin työntekijät. Osio 1, joka järjestettiin syyskuussa, osallistui yhteensä noin 250 työntekijää. Kaikkien koulutusten aiheena on POM+ PedaSens-ajattelutapa. POM eli ”Pieni oppiva mieli” on suomalainen, alle kouluikäisille lapsille suunnattu ohjelma, jossa harjoitellaan aikuisen avulla johdonmukaisesti ja säännöllisesti mielen malttamista ja rauhoittumista. PedaSens-koulutuksella pyritään taas vahvistamaan päiväkotien työntekijöiden pedagogista

sensitiivisyyttä. Sensitiivisyys tukee lapsia stressin säätelyssä ja sitä kautta heidän sosiaalista hyvinvointiaan ja oppimista sekä työntekijöiden hyvinvointia ja onnistumisen kokemuksia (ryhmänhallintataidot ja kiusaamisen ehkäisy).

Kaupungin varhaiskasvatus sai hankerahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä varhaiskasvatuksen laatuohjaajan palkkaamiseen 39 800 euroa. Hankkeen omarahoitussuus on 9 950 euroa eli kokonaiskustannukset ovat yhteensä 49 750 euroa. Laatuohjaaja työskentelee varhaiskasvatuksen hallinnossa 3.10.2022-31.7.2023 välisen ajan. Hänen tehtävänä on yhtenäistää ja yhdistää kaupungin strategian, varhaiskasvatuksen omaa sisäistä ja Karvin indikaattoreiden mukaista arviointia. Laatuohjaaja vie eteenpäin myös työtä, jossa tehdään lyhyen ja pitkän aikavälin suunnitelmia liittyen arviointiin yhdessä johdon ja esihenkilöiden kanssa. Lisäksi kaupungin varhaiskasvatus sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerahoitusta kahden varhaiskasvatuksen opettajan palkkaamiseen, joiden tehtävänä on monikielisten lasten suomen kielen oppimisen ja omaan päiväkotiin ryhmäytymisen tukeminen. Hankeopettajat työskentelevät Äkkiväärän ja Pataluodon päiväkodeissa 31.7.2023 saakka.

Tämän syksyn aikana varhaiskasvatus työnantajana tarjoaa kaikille kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijöille laatukahvit kakun kera. Laatukahvit on kiitos siitä erinomaisesta varhaiskasvatuksen laadusta, mitä työntekijät toteuttivat haasteellisena toimintavuonna 2021–2022 (Asiakastutkimus 04/2022, esim. Olen tyytyväinen varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun, Joensuun kaupungin päiväkodit, ka 4,5 ja vaihteluväli 1–5). Perhepäivähoidossa Laatukahvit tarjottiin syyskuussa viikolla 38 ja päiväkodeissa tarjoilu on viikolla 41.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 30.9.2022.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

Matti Ketonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.